

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Відокремлений структурний підрозділ Кам'янець-Подільський фаховий
коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-
Подільський державний інститут»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії
Ірина ГАРБАРЕЦЬ

24 травня 2022 р.

**ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
ДЛЯ ВСТУПНИКІВ НА ОСНОВІ БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ
ОСВІТИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОГО СТУПЕНЯ
ФАХОВОГО МОЛОДШОГО БАКАЛАВРА**

за спеціальностями 071 Облік і оподаткування

051 Економіка

231 Соціальна робота

Розглянуто та схвалено на засіданні
циклової комісії суспільно-гуманітарних
та фундаментальних дисциплін

Протокол від 02.05 2022 р. № 5

Голова циклової комісії

Альона ДИНИЧ

Кам'янець-Подільський, 2022

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму для співбесіди та вступного випробування з української мови розроблено на основі Закону України «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту базової і повної середньої освіти та з урахуванням чинної програми з української мови.

Матеріал програми розподілено за такими розділами: «Українська мова» («Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис», «Стилістика», «Розвиток мовлення»).

Мета й завдання вивчення української мови визначені державною програмою з української мови, яка водночас визначає основний зміст навчання і вимоги та критерії оцінювання його результатів.

Основна мета вивчення української мови у закладах освіти України на сучасному етапі полягає у формуванні національно свідомої, духовно багатой мовної особистості, яка володіє вміннями й навичками вільно, комунікативно виправдано користуватися засобами державної мови – її стилями, типами, жанрами в усіх видах мовленнєвої діяльності.

II. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ ВСТУПНИКІВ ПІД ЧАС СПІВБЕСІДИ

При оцінюванні відповіді потрібно керуватись такими критеріями:

1. Повнота і правильність відповіді.
2. Ступінь усвідомлення, розуміння вивченого.

3. Мовленнєве оформлення відповіді. Відповідь повинна бути зв'язним, логічно послідовним повідомленням на певну тему, виявляти вміння застосовувати визначення, правила до конкретних випадків.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання
I. Початковий	100	Абітурієнт (абітурієнтка) відтворює матеріал на елементарному рівні, називаючи окремий мовний факт або явище.
	105	Абітурієнт (абітурієнтка) розуміє навчальний матеріал на елементарному рівні його засвоєння, відтворює якийсь фрагмент окремим реченням, наводить елементарні приклади мовних об'єктів та їхні окремі ознаки.

	110	Абітурієнт (абітурієнтка) сприймає навчальний матеріал, дає відповідь у вигляді висловлювання, відтворює окремі факти, фрагментарно характеризує окремі ознаки мовних об'єктів і явищ; відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
II. Середній	120	Абітурієнт (абітурієнтка) володіє матеріалом на початковому рівні його засвоєння, відтворює незначну його частину, дає визначення окремих мовних понять і явищ, дає їм неповну характеристику; у відповідях може допускати помилки.
	130	Абітурієнт (абітурієнтка) володіє матеріалом та окремими навичками аналізу, відтворює основний зміст навчального матеріалу, відповідаючи на запитання; характеризує загальні ознаки мовних об'єктів і явищ; дає визначення окремих понять; наводить приклади, що ґрунтуються на матеріалі курсу, у відповідях допускає помилки.
	140	Абітурієнт (абітурієнтка) володіє матеріалом, самостійно, але неповно відтворює навчальний матеріал, частково дотримується логіки його викладу; відповідає на окремі запитання; загалом правильно вживає терміни; характеризує будову та функції окремих мовних об'єктів за планом; у відповідях допускає помилки.
III. Достатній	150	Абітурієнт (абітурієнтка) володіє матеріалом і навичками аналізу, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних суджень, самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу, застосовуючи необхідну термінологію; розкриває суть мовних понять; характеризує основні правила української мови, допускаючи у відповідях неточності.
	160	Абітурієнт (абітурієнтка) володіє матеріалом, навичками текстуального аналізу; під керівництвом екзаменатора виправляє допущені помилки й добирає аргументи на підтвердження висловленого судження або висновку, самостійно відтворює навчальний матеріал; відповідає на поставлені запитання, допускаючи у відповідях неточності; порівнює мовні об'єкти, явища, установлює відмінності між ними; виправляє допущені помилки.
	170	Абітурієнт (абітурієнтка) володіє матеріалом та навичками комплексного аналізу, систематизує та узагальнює набуті знання, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження власного судження, вільно відтворює навчальний матеріал та відповідає на поставлені запитання; за допомогою викладача встановлює

		причинно-наслідкові зв'язки; дає порівняльну характеристику мовним об'єктам і явищам.
IV. Високий	180	Абітурієнт (абітурієнтка) володіє матеріалом та навичками комплексного аналізу, самостійно оцінює окремі явища, знаходить і виправляє допущені помилки, працює з різними джерелами інформації, системно відтворює навчальний матеріал у межах програми; дає повні, змістовні відповіді на поставлені запитання; розкриває суть мовних явищ, процесів; аналізує, систематизує, узагальнює, встановлює причинно-наслідкові зв'язки; використовує знання в нестандартних ситуаціях.
	190	Абітурієнт (абітурієнтка) на високому рівні володіє матеріалом, уміннями і навичками аналізу, висловлює свої думки, самостійно оцінює різноманітні явища, логічно та усвідомлено відтворює навчальний матеріал у межах програми; обґрунтовано відповідає на запитання; самостійно аналізує і розкриває закономірності і правила української мови; наводить приклади, що ґрунтуються на власних спостереженнях; оцінює мовні явища, закони; виявляє і обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки; аргументовано використовує знання в нестандартних ситуаціях.
	200	Абітурієнт (абітурієнтка) вільно володіє матеріалом та навичками аналізу, виявляє особливі творчі здібності та здатність до оригінальних рішень різноманітних навчальних завдань, до перенесення набутих знань та вмінь на нестандартні ситуації, виявляє міцні й глибокі знання з української мови; вільно відповідає на ускладнені запитання, з використанням міжпредметних зв'язків; самостійно характеризує мовні явища і процеси, виявляє особисту позицію щодо них; уміє виокремити проблему і визначити шляхи її розв'язання.

III. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Фонетика і орфографія

1.1. Велика літера у власних назвах

Написання імен, по батькові, прізвищ, псевдонімів, прізвиськ. Складні прізвища, псевдоніми та імена, що пишуться через дефіс. Написання власних назв іншомовного походження. Написання індивідуальних назв: міфологічних істот і божеств, дійових осіб у літературних творах. Назви найвищих державних та міжнародних посад, міністерств, управлінь, установ і

організацій. Астрономічні, історичні, літературні, географічні й топографічні назви.

1.2. Вживання м'якого знака. Вживання апострофа

Вживання м'якого знака після м'яких д, з, с, дз, ц, л, н у кінці слова та складу, після м'яких приголосних у середині складу перед о. У суфіксах іменників, прикметників та прислівників (- зький, - ський, - цький; - зькість, - ськість, - цькість; - зько, - сько, - цько; - зькому, - ському, - цькому; - зьки, - ськи, - цьки). Суфікси - еньк-, - оньк -, - есеньк -, - ісіньк -, - ісіньк -. Ї у родовому відмінку множини іменників жіночого роду м'якої групи і відмінків середнього роду на – **ни (я)**, - ц (е) II відміни, у дієслівних формах дійсного та наказового способу.

Вживання апострофа на позначення роздільної вимови після твердих приголосних перед я, ю, є, ї (у корені та після префіксів). Апостроф у словах іншомовного походження.

1.3. Ненаголошені голосні [e], [и], [o]

Написання Е, И, О у ненаголошених складах за умови добору перевірного слова із наголосом на Е, И, О.

1.4. Чергування приголосних при словозміні й словотворенні

Зміни приголосних у непрямих відмінках іменників, а також при утворенні нових слів. Групи чергувань г–з–ж, к–ц–ч, х–с–ш. Зміни приголосних при пом'якшенні. Основні позиції чергувань

1.5. Спрощення в групах приголосних. Подвоєння, подовження приголосних

Випадні Д і Т у групах – ждн -, - здн -, - стн -, - стл -. Випадний К у групах – зкн -, - скн - при творенні дієслів із суфіксом – ну -. Випадний Л у групі приголосних - слн -.

Збіг приголосних. Подвоєння Н перед суфіксом - ість. Буквopolучення – **ни** - у прикметникових суфіксах. Подовження приголосних д, т, з, с, л, н, ж, ш, ц, ч перед **Я, Ю, Є, І**.

1.6. Написання префіксів роз -, без -, через -, з- (зі -)

Перехід З- у С- перед глухими приголосними, З- у ЗІ- з метою уникнення збігу приголосних.

1.7. Правила переносу слів

Сполучення ДЖ, ДЗ при переносі. Апостроф і м'який знак при переносі. Склади з однієї літери. Перенос складних слів, аббревіатур, прізвищ з ініціалами, умовних скорочень.

1.8. Правопис слів іншомовного походження

Передача голосних і приголосних звуків у словах іншомовного походження. Подвоєні й неподвоєні приголосні. Групи приголосних з голосними. Вживання апострофа і м'якого знака в словах іншомовного походження. Відмінювання слів іншомовного походження.

1.9. Написання складних і складноскорочених слів

Загальні правила правопису складних слів. Сполучні голосні. Написання разом, окремо або через дефіс складних іменників, прикметників, числівників та займенників, прислівників. Прикладка. Складні прийменники, сполучники, частки. Правопис складноскорочених слів.

2. Морфологія

Частини мови

2.1. Написання іменників. Пояснення до форм родового відмінка однини іменників чоловічого роду II відміни

Відмінювання іменників в однині та множині з урахуванням групи і відміни. Невідмінювані іменники. Закінчення - а (- я) **або** - у (- ю) в родовому відмінку однини іменників II відміни.

2.2. Відмінювання імен по батькові. Відмінювання прізвищ

Особливості відмінювання імен по батькові. Відмінювання чоловічих та жіночих прізвищ. Особливості відмінювання прізвищ на - ко, а також прізвищ іменникового походження.

2.3. Написання прізвищ і географічних назв

Труднощі перекладу прізвищ і географічних назв. Правопис голосних у корені.

2.4. Написання прикметників

Тверда і м'яка група прикметників. Особливості відмінювання прикметників. Ступені порівняння: проста і складена форма. Зміна основи деяких прикметників. Прикметники, що не утворюють ступенів порівняння.

2.5. Написання числівників

Числівник як частина мови. Кількісні, порядкові, дробові числівники. Прості, складні і складені числівники.

2.6. Зв'язок числівників з іменниками, правопис

Узгодження і керування у сполученнях числівників з іменниками. Особливості відмінювання числівників. Написання цифр словами у словосполученнях і реченнях.

2.7. Написання займенників

Особові, присвійні, вказівні, питальні, означальні займенники. Зворотний займенник себе. Особливості відмінювання. Правопис складних (неозначених і заперечних) займенників.

2.8. Прислівник. Розряди, творення і правопис

Прислівник як частина мови. Розряди прислівників за значенням. Творення прислівників від інших частин мови. Утворення ступенів порівняння. Правопис складних прислівників. Правопис прислівників із префіксом ПО -.

2.9. Прийменник. Сполучник. Частка. Вигук

Поняття про службові частини мови. Вираження прийменниками різноманітних відношень відмінкових форм з дієсловами та іншими словами в реченні. Походження прийменників. Прості, складні і складені прийменники. Вживання прийменників з формами непрямих відмінків. Прості, складні і складені сполучники. Сполучники сурядності: єднальні, протиставні і розділові. Сполучники підрядності: часові, причинові, цільові, умовні, допустові, наслідку, порівняльні. Групи часток за значенням. Словотворчі і формотворчі частки. Творення вигуків. Розряди вигуків за значенням.

3. Синтаксис і пунктуація

3.1. Речення з однорідними членами. Речення з відокремленими членами

Поняття про ускладнене речення. Однорідні члени речення. Сполучники і розділові знаки при однорідних членах речення. Узагальнюючі слова при однорідних членах речення. Поняття і умови відокремлення другорядних членів речення. Відокремлені прикладки. Уточнюючі члени речення.

3.2. Звертання. Вставні слова, сполучення слів, речення

Способи вираження і виділення звертання. Значення вставних слів, сполучень слів і речень, вживання розділових знаків.

3.3. Складне речення

Поняття про складне речення. Типи складних речень.

3.4. Складносурядні речення

Структура складносурядних речень. Відношення між частинами складносурядних речень (єднальні, протиставні, зіставні, розділові, приєднувальні). Вживані сполучники. Вживання розділових знаків.

3.5. Складнопідрядні речення

Поняття про складнопідрядне речення. Види підрядних частин (місця, часу, причини, наслідкові, мети, порівняльні, умовні, допустові, супровідні). Вживання сполучників і розділових знаків.

3.6. Складнопідрядні речення з кількома підрядними

Види зв'язків частин у складнопідрядному реченні з кількома підрядними. Вживання розділових знаків.

3.7. Безсполучникові складні речення. Розділові знаки в них

Безсполучникові складні речення з однотипними частинами (одночасність перелічуваних явищ, часова послідовність дій чи явищ значення зіставлення або протиставлення - складносурядні. Безсполучникові складні речення з різнотипними частинами (з'ясувально-об'єктні відношення, причинові - наслідкові та умовно-наслідкові відношення, значення допустовості, пояснювальні відношення) - складнопідрядні.

3.8. Складні речення з різними видами зв'язку

Поєднання різних видів зв'язку у складному реченні. Вживання розділових знаків.

3.9. Пряма й непряма мова

Вживання розділових знаків при прямій мові. Передача чужої мови у вигляді складнопідрядного речення - непряма мова. Цитата.

IV. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА УКРАЇНСЬКА МОВА

Глазова О. П., Кузнецов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ. Педагогічна преса, 2005. 288 с.

Єрмоленко С. Я., Сичова В. Т. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. Київ. Грамота, 2005. 240 с.

Глазова О. П., Кузнецов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ. Педагогічна преса, 2006. 288 с.

Єрмоленко С. Я., Сичова В. Т. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. Київ. Грамота, 2006. 296 с.

Бондаренко Н. В., Ярмолюк А. В. Українська мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ. Освіта, 2006. 240 с.

Передрій Г. Р., Скуратівський Л. В., Шелехова Г. Т., Остаф Я. І. Рідна мова: Підруч. для 7 кл. Київ. Освіта, 2003. 272 с.

Юшук І. П. Рідна мова: Підруч. для 7 кл. Київ. Арт-Освіта, 2004. 288 с.

Юшук І. П. Рідна мова: Підруч. для 8 кл. Київ. Арт-Освіта, 2004. 256 с.

Біляєв О. М., Пентилюк М. І., Симоненкова Л. М., Симоненкова Т. П. Українська мова: Підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ. ВД «Афон», 2004. 128 с.

Шелехова Г. Т., Остаф Я. І., Скуратівський Л. В. Рідна мова: Підруч. для 9 кл. Київ. Освіта, 2002. 256 с.

Олійник О. Б. Українська мова: Підруч. для 9 кл. середньої школи. Київ. Вікторія, 2003. 384 с.